

An aerial photograph showing a vast landscape. In the foreground, there are dense green forests and some open fields. In the middle ground, a large urban area with many buildings and parking lots is visible. The background shows a flat horizon under a blue sky with scattered white clouds. Two large, semi-transparent circles are overlaid on the image: a dark blue one on the left and a light green one on the right.

Regio Foodvalley

**Proef de kracht
van
samenwerking**

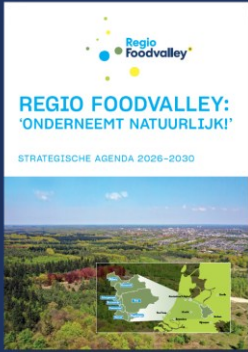
**Toekomst-
bestendige
Economie**

Toekomstbestendige Economie

Waar denkt u aan?
Vul de mentimeter in

Menti.com code 3844 6237

Wat is Toekomstbestendige Economie (TBE)?

TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

Food

Toekomstbestendige landbouw*

Innovatief MKB

Human capital

Waarom werken we aan TBE?

Perspectief

- Weerbaar
- Robuust
- Zelfvoorzienend
- Verdienvermogen
- Adaptief

Uitdagingen

- Netcongestie
- Stikstof
- Schaarse ruimte
- Planetaire grenzen
- Knellende regelgeving
- Tekort aan personeel
- Water

TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

Food en toekomstbestendige landbouw

Regio Foodvalley blinkt uit in food

Toonaangevend in food

Economisch wordt Regio Foodvalley verbonden door de foodsector. De impact van de foodsector gaat veel verder dan de grenzen van onze regio en zelfs van Nederland.

**Context van
toekomstbestendig
voedselsysteem en
toekomstbestendige
landbouw**

Economische ontwikkelingen

- Door geopolitieke spanning groeit aandacht voor het eigen verdienvermogen, zelfvoorziening en weerbaarheid
- Rapporten van Wennink en Draghi onderschrijven dit vanuit Europees en Nederlands perspectief
- Manifest "Bouwen aan een sterk toekomstgericht Nederlands voedselsysteem", onderschrijft noodzaak tot samenwerking op verschillende terreinen om dit te
- Vraagt (door) ontwikkeling van innovatie brandpunten: Primaire sector, campussen, toeleverende keten (veelal MKB), circulair en productiemilieu's
- Europa en het Rijk kijken veel meer naar regio's als spreekbuis bij gemeente overstijgende vraagstukken

Regionale specialisaties (belangrijk voor innovatie)

FOOD-
CLUSTER

METAAL-
INDUSTRIE

BOUW-
NIJVERHEID

ICT

Innovatie

Het foodcluster, ICT, metaalindustrie en bouwnijverheid zijn sterker vertegenwoordigd in Regio Foodvalley dan landelijk.

Aandeel werkgelegenheid [locatiequotiënt]				
	Food	Metaal	Bouw	ICT
Regio Foodvalley	200	159	127	124
Nederland			100	

Ambities landelijk gebied

REGIONAAL PERSPECTIEF LANDELIJK GEBIED

REGIO FOODVALLEY KOERS VOOR UITVOERING

Deel A
5 april 2024

Uitvoeringsplan stikstof Regio Foodvalley

De boer aan het roer, de regio aan zet

17 juli 2025

DISTRIBUTIE
SUPERMARKTEN

SMART FOOD
PRODUCTION

ORGANISCHE
VOEDSELPRODUCTIE

INNOVATIEVE
AKKERS/KASSEN & STALLEN

AGRI/ECO TOERISME

SMART FOOD PRODUCTION

ICT & WFC CAMPUSSEN

WETENSCHAP
AGRI-FOOD & START-UPS

HELE KETEN !

TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

Innovatief MKB

A white curved line graphic that starts from the bottom left, rises to a peak in the center, and then descends towards the bottom right, creating a smooth, wave-like shape across the lower portion of the slide.

Innovatief MKB

- Het midden- en kleinbedrijf (mkb) is de motor van onze economie
- Ongeveer 60% van de werkgelegenheid en toegevoegde waarde komt hier vandaan

195.000 banen

→ **155.000** bij bedrijven <200

39.000 bedrijfslocaties

(70% eenpersoonszaken)

- Innovatie is nodig en gewenst
- Zowel product- als systeeminnovatie (o.a. samenwerking)
- Mkb heeft weinig tijd en toegang tot ecoysteem en netwerk

TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

Circulaire Economie

Waarom circulaire economie?

Lineaire economie

Economie met recycling

Circulaire economie

- **Grondstof-onafhankelijkheid**
- Keten-samenwerking
- Nieuwe business modellen
- Innovatie
- Europese regelgeving

- Nederland circulair in 2050
- 50% minder gebruik fossiele grondstoffen in 2030

- Duurzamer gebruik grondstoffen
- Meer concurrerend vermogen
- Regio Foodvalley als innovatieve kennisregio rondom circulair

Living Lab Regio Foodvalley Circulair

Triple Helix samenwerking van 50+ partijen uit bedrijfsleven, onderwijs en overheid

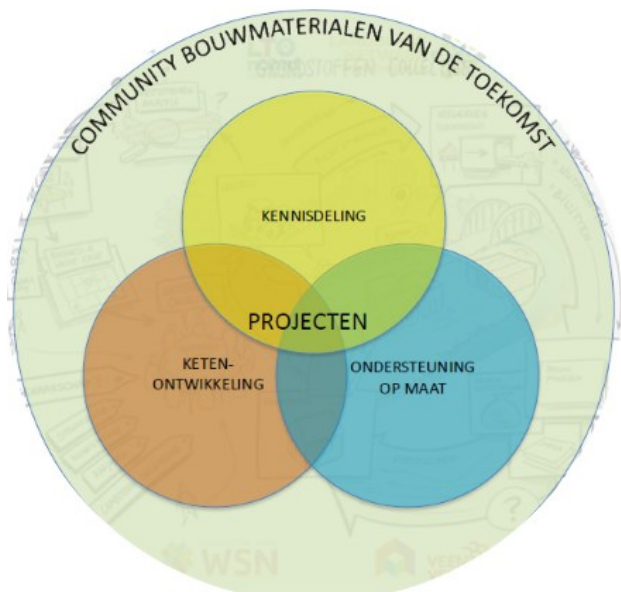
Thema's:

- **Circulair en biobased bouwen**
- **Circulaire voedselketens**
- **Industrie**

KERNACTIVITEITEN

Regio Deal project: Bouwmaterialen van de toekomst

TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

Human Capital

Human Capital

Menselijk kapitaal is belangrijke randvoorwaarde voor Toekomstbestendige Economie

Strategische Agenda: **Regio Foodvalley maakt werk van een optimaal functionerende arbeidsmarkt met aandacht voor de volle breedte: voor iedere werkgever, voor elk talent en in elke levensfase. Triple-helix samenwerking om structurele veranderingen te realiseren.**

Grote uitdagingen arbeidsmarkt:

- aantrekken
- behouden
- ontwikkelen
- vitaliseren

Werkprogramma Strategische Agenda:

- Het creëren van slimme verbindingen tussen leren en werken
- Talent binden en boeien
- Benutten van technologie en (sociale) innovatie

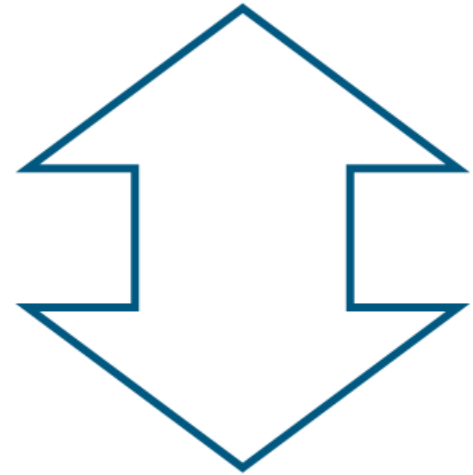
PROGRAMMALIJNEN Human Capital Agenda 2026-2030

1. Vergroten van de instroom en het behoud van talent

2. Leren doe je (juist) in het mkb

3. Productiever worden door mensgerichte technologie

Technologie als drager

Goed werkgeverschap

Goed werkgeverschap

TOEKOMSTBESTENDIGE ECONOMIE

Regio en rollen

Hoe stuurbaar is een regionale en lokale economie?

De stuurbaarheid van een lokale of regionale economie is **beperkt, maar niet onmogelijk**. Het economisch systeem functioneert grotendeels als een 'ecosysteem' dat reageert op marktwerking, maar kan door gerichte ingrepen van overheden worden beïnvloed.

Kritische massa ecosysteem food/ nationaal loket/ gedeelde faciliteiten

Biotechnology Fermentation Factory

Impuls

Versterking regionale crossovers

Netwerk/clusterversterking/ Triple helix

Regio Foodvalley
Circulair

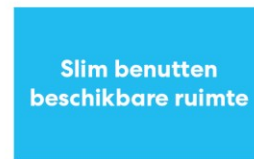
Rol van de regio

Wat schrijft u in de Mentimeter?

- Afstemmen beleid (van aanbestedingseisen tot omgevingsvisie)
- Gemeenschappelijk beleid (bijvoorbeeld RPW)
- Lobby en gesprekspartner (provincie, Rijk)
- profilering (ook samen met anderen bijvoorbeeld via FoodNL)
- Opbouwen van instrumentarium voor bedrijfsleven (loketten, subsidies etc.)
- Subsidies aanvragen (Regio Deal)
- Netwerk en ontmoeting

Schematische opgave van onze ambities en opgaven.

Real Foodvalley: 'Onderneemt naar vijk!'

Uitwerking in Uitvoeringsprogramma 2026-2030 in triple helix samenwerking.

Visie op ruimte voor economie en Actualisatie RPW

Visie op ruimte voor economie

Het doel van deze opdracht is richting te geven aan de ontwikkeling van een toekomstbestendige, innovatieve en veerkrachtige regionale economie, en te komen tot een gedeeld economisch-ruimtelijk perspectief voor Regio Foodvalley.

Actualisatie RPW 2027 – 2030

1. Een integraal afsprakenkader voor kantoren, PDV en bedrijventerreinen.
2. Versterkt duurzame/ circulaire transitie en het agrofood-ecosysteem.
3. Biedt gemeenten en provincies instrumenten om gecoördineerde ruimtelijk-economische keuzes te maken.
4. Sluit bij de huidige gemeentelijke omgevingsvisies en daarin een doorkijk biedt naar de benodigde actualisaties en investeringsstrategieën na 2030

Gemeentelijk
instrumentarium

Ruimtelijke
Economie

- Zie de bijdrage die uw gemeente heeft in de regio! Draag het regionale verhaal uit.
- Ambassadeur en voelsprietten zijn, want u heeft contact met allerlei partijen: wat zijn de mooie voorbeelden, maar ook: wat zijn de behoeftes
- Strategisch meesturen door de kaderbrief (geld en jaarplannen)
- Meesturen via ruimtelijk instrumentarium
- Meedoen via regiocommissie en raadsinformatieavonden
- Meegaan op de regiotoer 12 juni 2026

**Wat kunt u doen als raadslid?
Betrokkenheid is belangrijk!**

Save the date 12 juni 2026

LIVE

Regio Foodvalley LIVE 12 juni 2026

Stap in en ontdek de regio in actie

Op vrijdag 12 juni organiseert Regio Foodvalley Regio Live voor (nieuwe) raadsleden en andere bestuurders uit de regio. Een middag met tours langs projecten die laten zien hoe de regio elke dag in beweging is.

Programmamanagers Regio Foodvalley

Toekomstbestendige
economie

Verantwoorde groei

Sanne van Laar
Food

Gertjan Verstoep
Innovatief MKB

Arjan Bossenbroek
Landelijk gebied

Sunta Veerkamp
Wonen

Sharifa Zaidi
Mobiliteit

Carolien Huisman
Human Capital en
Circulaire Economie

Bekijk het
hele team
Regiofood
valley.nl

Nanneke Joosen
Ruimtelijke economie

Rick de Jongh
Energie